



Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa  
**PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 20/22**  
Luksemburgā, 2022. gada 2. februārī

Spriedums lietā T-799/17  
*Scania* u.c./Komisija

## **Vispārējā tiesa noraida *Scania* prasību un atstāj spēkā Komisijas uzlikto naudas sodu 880,52 miljonu EUR apmērā par *Scania* dalību aizliegtās vienošanās darbībās starp kravas automašīnu ražotājiem**

*Vispārējā tiesa sniedz skaidrojumus par, pirmkārt, tādas “hibrīda” procedūras tiesiskumu, kura apvieno izlīguma procedūru un parasto administratīvo procesu aizliegto vienošanos jomā, un, otrkārt, vienota un turpināta pārkāpuma jēdzienu*

Ar 2017. gada 27. septembra lēmumu (turpmāk tekstā – “apstrīdētais lēmums”) <sup>1</sup> Eiropas Komisija konstatēja, ka sabiedrības *Scania AB*, *Scania CV AB* un *Scania Deutschland GmbH*, trīs *Scania* grupas uzņēmumi, kas darbojās tālsatiksmes pārvadājumiem paredzētu kravas automašīnu ražošanas un pārdošanas jomā (turpmāk tekstā kopā – “*Scania*”), ir pārkāpušas Savienības tiesību normas, ar kurām netiek pieļautas aizliegtas vienošanās <sup>2</sup>, laikposmā no 1997. gada janvāra līdz 2011. gada janvārim kopā ar to konkurentiem piedaloties koluzīvās darbībās ar mērķi ierobežot konkurenci vidējas un lielas noslodzes kravas automašīnu tirgū Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ). Komisija uzlika *Scania* naudas sodu 880 523 000 EUR apmērā.

Apstrīdētais lēmums tika pieņemts tā sauktās “hibrīda” procedūras rezultātā, apvienojot izlīguma procedūru <sup>3</sup> un parasto administratīvo procesu aizliegto vienošanos jomā.

Šajā lietā visi uzņēmumi, kas ir paziņojuma par iebildumiem adresāti, tostarp *Scania*, apstiprināja Komisijai savu vēlmi piedalīties izlīguma apspriedēs. Tomēr pēc apspriedēm ar Komisiju *Scania* nolēma izstāties no minētās procedūras. Tādējādi Komisija pieņēma izlīguma lēmumu attiecībā uz uzņēmumiem, kas bija iesnieguši formālu pieprasījumu šajā ziņā <sup>4</sup>, un turpināja izmeklēšanu attiecībā uz *Scania*.

Ar 2022. gada 2. februāra spriedumu **Vispārējā tiesa noraida *Scania* celto prasību atcelt apstrīdēto lēmumu un sniedz skaidrojumus par “hibrīdas” procedūras tiesiskumu aizliegto vienošanos jomā un vienota un turpināta pārkāpuma jēdzienu.**

### **Vispārējās tiesas vērtējums**

Attiecībā uz Komisijas izmantotās “hibrīdās” procedūras tiesiskumu Vispārējā tiesa vispirms norāda, ka pretēji *Scania* apgalvotajam Komisijas lēmums ievērot šādu procedūru pats par sevi nenozīmē nevainīguma prezumpcijas principa, tiesību uz aizstāvību vai objektivitātes pienākuma pārkāpumu. Proti, noteikumi, kas reglamentē izlīguma procedūru, neliedz Komisijai ievērot šādu procedūru, piemērojot LESD 101. pantu. Turklāt saskaņā ar judikatūru šādās procedūrās

<sup>1</sup> Komisijas 2017. gada 27. septembra Lēmums C(2017) 6467 *final* par LESD 101. panta un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 53. panta piemērošanas procedūru (lieta AT.39824 – Kravas automašīnas).

<sup>2</sup> LESD 101. pants un EEZ līguma 53. pants.

<sup>3</sup> Šī procedūra ir reglamentēta Komisijas Regulas (EK) Nr. 773/2004 (2004. gada 7. aprīlis) par lietas izskatīšanu saskaņā ar [LESD 101. un 102.] pantu, ko vada Komisija (OV 2004, L 123, 18. lpp.), 10.a pantā. Tā ļauj pusēm aizliegtu vienošanos lietās atzīt savu atbildību un saņemt par to uzliktā naudas soda apmēra samazinājumu.

<sup>4</sup> Lēmums C(2016) 4673 *final* par LESD 101. panta un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (EEZ) 53. panta piemērošanas procedūru (lieta AT.39824 – Kravas automašīnas). Šis lēmums tika pieņemts, pamatojoties uz Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102. pantā] (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 7. pantu un 23. panta 2. punktu.

**Komisijai ir tiesības vispirms pieņemt lēmumu par izlīgumu un pēc tam pieņemt lēmumu pēc parastā procesa,** ar nosacījumu, ka tiek ievēroti iepriekš minētie principi un tiesības.

Pēc šī precizējuma Vispārējā tiesa izvērtē, vai šīs lietas apstākļos Komisija ir ievērojusi minētos principus.

**Attiecībā uz iebildumu par nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu** *Scania* apgalvoja, ka izlīguma lēmumā bija formulēta Komisijas galīgā nostāja attiecībā uz tiem pašiem faktiem, kas bija norādīti paziņojumā par iebildumiem, un, pamatojoties uz tiem pašiem pierādījumiem, kas bija izmantoti apstrīdētajā lēmumā, bija secināts, ka šie faktiskie apstākļi, kuru norisē bija piedalījusies arī *Scania*, veido pārkāpumu.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa norāda, pirmkārt, ka nevienu izlīguma lēmuma, to lasot kopumā, pamatojuma rindkopu, ņemot vērā īpašos apstākļus, kādos tas tika pieņemts, nevar saprast kā *Scania* atbildības priekšlaicīgu konstatējumu.

Otrkārt, Vispārējā tiesa paskaidro – tas, ka lēmuma par izlīgumu adresāti ir atzinuši savu atbildību, nevar izraisīt to, ka netieši tiek atzīta arī uzņēmuma, kas bija nolēmis izstāties no minētās procedūras, atbildība tādēļ, ka tas, iespējams, bija iesaistīts tajos pašos faktiskajos apstākļos, kas izlīguma lēmumā ir atzīti par pārkāpumu. Proti, parastajā administratīvajā procesā, kas seko pēc šāda lēmuma pieņemšanas, attiecīgais uzņēmums un Komisija salīdzinājumā ar izlīguma procedūru atrodas tā sauktajā *tabula rasa* situācijā, kurā atbildība vēl tikai ir jākonstatē.

Tādējādi Komisijai, pirmām kārtām, ir saistošs vienīgi paziņojums par iebildumiem un, otrām kārtām, tai ir pienākums atkārtoti izskatīt lietu, ņemot vērā visus atbilstošos apstākļus, tostarp visu informāciju un argumentus, kurus ir izvirzījis ieinteresētais uzņēmums, īstenojot savas tiesības tikt uzklausītam. Līdz ar to Komisijas veiktā faktu juridiskā kvalifikācija attiecībā uz izlīguma dalībniekiem pati par sevi nenozīmē, ka Komisija noteikti ir veikusi tādu pašu faktu juridisko kvalifikāciju attiecībā uz uzņēmumu, kurš ir izstājies no šādas procedūras. Šajā ziņā nekas neliedz Komisijai abos hibrīda procedūras lēmumos pamatoties uz kopīgiem pierādījumiem.

Ņemot vērā šos apsvērumus un to, ka *Scania* neapstrīdēja iespēju iesniegt visus pierādījumus, lai apstrīdētu faktus un pierādījumus, uz kuriem Komisija ir balstījies parastajā administratīvajā procesā, tostarp tos, kas tika pievienoti lietas materiāliem pēc paziņojuma par iebildumiem, **Vispārējā tiesa izslēdz nevainīguma prezumpcijas principa pārkāpumu šajā lietā.**

**Attiecībā uz iebildumu par tiesību uz aizstāvību pārkāpumu** Vispārējā tiesa norādīja, ka izlīguma lēmumā Komisija nekādi nebija iepriekš lēmusi par *Scania* atbildību pārkāpumā. Līdz ar to **no fakta, ka tā netika uzklausīta šajā procedūrā, nevarēja izrietēt nekāds tās tiesību uz aizstāvību pārkāpums.**

**Attiecībā uz iebildumu par objektivitātes principa pārkāpumu** Vispārējā tiesa konstatēja, ka *Scania* nav pierādījusi, ka Komisija izmeklēšanas procedūras laikā nav nodrošinājusi visas garantijas, lai izslēgtu jebkādas leģitīmas šaubas par tās objektivitāti lietas izskatīšanā. Proti, kad Komisija parastajā procesā izvērtē pierādījumus, ko iesnieguši lietas dalībnieki, kuri ir izvēlējušies neiesaistīties izlīgumā, tai nekādi nav saistoši faktu konstatējumi un juridiskā kvalifikācija, ko tā ir izmantojusi izlīguma lēmumā. Turklāt, uzskatot, ka Savienības tiesībās prevalē brīvas pierādījumu iesniegšanas princips un ka Komisijai ir rīcības brīvība attiecībā uz iespēju veikt izmeklēšanas pasākumus, **tās atteikums veikt jaunus izmeklēšanas pasākumus nav pretrunā objektivitātes principam, jo nav pierādīts, ka šādu pasākumu neesamība ir radusies Komisijas neobjektivitātes dēļ.**

Runājot par **vienota un turpināta pārkāpuma jēdzienu**, Vispārējā tiesa pārbauda nosacījumus, kas saistīti ar šāda pārkāpuma esamību šajā lietā un tā attiecināmību uz *Scania*.

Saistībā ar konstatējumu par vienota un turpināta pārkāpuma esamību Vispārējā tiesa atgādina, ka pretēji tam, ko apgalvoja *Scania*, šāds konstatējums obligāti nenozīmē vairāku pārkāpumu konstatēšanu, no kuriem katram ir piemērojams LESD 101. pants, bet gan ir pierādījums tam, ka

dažādas identificētās darbības ietilpst kopējā plānā, kura mērķis ir īstenot vienotu pretkonkurences mērķi.

Šajā lietā Vispārējā tiesa konstatē, ka Komisija ir juridiski pietiekami pierādījusi, ka koluzīvā saziņa, kas laika gaitā bija norisinājusies dažādos līmeņos, it īpaši vadošo struktūrvienību līmenī laikposmā no 1997. līdz 2004. gadam, galvenās darbījumbārbības vietas zemākā līmeņa darbinieku līmenī no 2000. līdz 2008. gadam un Vācijas līmenī no 2004. līdz 2011. gadam, aplūkojot kopumā, bija daļa no kopējā plāna, kura mērķis bija īstenot vienotu pretkonkurences mērķi – ierobežot konkurenci vidējas un lielas noslodzes kravas automašīnu tirgū EEZ.

Precīzāk, tas, ka pastāvēja saikne starp trim koluzīvās saziņas līmeņiem, izriet no fakta, ka sanāksmju dalībnieki vienmēr bija vienu un to pašu uzņēmumu darbinieki, ka dažādos līmeņos noturētās sanāksmes laika ziņā pārklājās un ka pastāvēja saziņa starp aizliegtās vienošanās dalībnieku attiecīgo galveno darbījumbārbības vietu zemākā līmeņa darbiniekiem un darbiniekiem Vācijas līmenī. Turklāt dalītās informācijas raksturs, dalībnieki uzņēmumi, mērķi un attiecīgās preces visā pārkāpuma laikposmā bija vieni un tie paši. Tādējādi, lai gan koluzīvā saziņa vadības struktūrvienību līmenī tika pārtraukta 2004. gada septembrī, tā pati aizliegtā vienošanās, kurai bija tāds pats saturs un apjoms, tika turpināta arī pēc šī datuma, ar vienīgo atšķirību, ka iesaistītie darbinieki iesaistītajos uzņēmumos bija nodarbināti atšķirīgos organizatoriskajos līmeņos, nevis vadības struktūrvienību līmenī.

Šajā kontekstā apgalvojumam, ka *Scania* darbinieki Vācijas līmenī nezināja, ka viņi bija iesaistīti to darbību turpinājumā, kas tika veiktas divos pārējos līmeņos, vai ka *Scania* darbinieki, kas piedalījās sanāksmēs galvenās darbījumbārbības vietas zemākā līmeņa darbinieku līmenī, nezināja par sanāksmēm vadības struktūrvienībās, nebija nozīmes, konstatējot kopējā plāna esamību. Proti, šāda plāna pastāvēšanas apzināšanās fakts ir jāvērtē iesaistīto uzņēmumu līmenī, nevis to darbinieku līmenī.

**Attiecībā uz vainojamību pārkāpumā** Vispārējā tiesa norāda, ka līdzīgi faktori, kas nosaka vainojamību vienotajā un turpinātajā pārkāpumā, arī ir jānovērtē uzņēmuma līmenī. Šajā lietā, tā kā uzņēmums *Scania* bija tieši piedalījies visos nozīmīgajos aizliegtās vienošanās aspektos, Komisijai bija tiesības to vainot pārkāpumā kopumā un tai nebija pienākuma pierādīt, ka ir izpildīti interešu, informētības un riska akceptēšanas kritēriji.

---

**ATGĀDINĀJUMS.** Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

**ATGĀDINĀJUMS.** Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērtē iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

---

*Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.*

*Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.*

*Kontaktpersona preseī: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127.*